

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA INŠPEKTORÁT ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA BRATISLAVA

Jeséniova 17, 83101 Bratislava

Číslo spisu

8391100621/8278-32896

Bratislava

06. 09. 2021

ROZHODNUTIE

Popis konania / Účastníci konania

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti (ďalej len „Inšpekcia“) ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov podľa § 7 ods. 1 písm. b) a § 9 písm. c) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 150/2019 Z. z.“), podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)

účastníkovi konania:

Zelený domov s.r.o., Nanterská 1680/15, 010 08 Žilina, IČO: 47358360

Výrok

ukladá

pokutu v zmysle § 21 ods. 1 písm. a) zákona č. 150/2019 Z. z. vo výške 500 eur (slovom päťsto eur) za:

- porušenie ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z. tým, že ponúkal na predaj bonsaj javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*) v predajni Bonsaj centrum Žilina, Martina Rázusa 86, 010 01 Žilina, a tiež prostredníctvom internetovej stránky <http://www.bonsajzilina.sk/>.

Pokutu je potrebné zaplatiť podľa § 47 ods. 2 správneho poriadku a § 21 ods. 9 zákona č. 150/2019 Z. z. do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia na účet Environmentálneho fondu do Štátnej pokladnice Bratislava, číslo účtu vo formáte IBAN: SK 09 8180 0000 0070 0021 4051, swiftová adresa banky: SPSRSKBA, konštantný symbol 1118, špecifický symbol: 47358360, variabilný symbol 8391100621. Názov a adresa príjemcu prevodu: Environmentálny fond, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava.

Odôvodnenie

Dňa 13.05.2021 Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti, Jeséniova 17, 831 01 Bratislava (ďalej len „Inšpekcia“) zistila, že na internetovej stránke <http://www.bonsajzilina.sk/> bol ponúkaný na predaj bonsaj s označením Acer negundo – Negundo aceroides – javorovec jaseňolistý (ďalej len „Negundo aceroides“), vonkajší exterérový bonsaj, výška 45 cm, veľkosť misky 22*16 cm, RZ č. 6777/36/2021-17450/2021, čo je v rozpore s § 2 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z..

Drevina *Negundo aceroides* je zapísaná v zozname invázyčných nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky vydaný nariadením vlády Slovenskej republiky č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam invázyčných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky.

Inšpekcia vykonala dňa 28.05.2021 štátny dozor v súlade s § 16 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z.. Termín na vykonanie štátneho dozoru si Inšpekcia dňa 21.05.2021 telefonicky dohodla s konateľkou Ing. Lýdiou Jasenkovou, RZ č. 6777/36/2021-18071/2021.

Štátny dozor bol vopred oznámený z dôvodu, že Inšpekcia mala v pláne už dňa 21.05.2021 vykonať štátny dozor, ale predajňa Bonsaj centrum Žilina, Martina Rázusa 86, 010 01 Žilina (ďalej len „Bonsaj centrum Žilina“) bola z dôvodu konania výstavy Gardenia 2021 – Agrokomplex, Nitra zatvorená.

Ing. Lýdia Jasenková, konateľka Zelený domov s. r. o., Nanterská 1680/15, 010 08 Žilina (ďalej aj „kontrolovaná osoba“) v telefonickom rozhovore zo dňa 21.05.2021 Inšpekcii uviedla, že v predajni Bonsaj centrum Žilina sa nachádza iba 1 kus bonsaja *Negundo aceroides*, ktorý kúpila od súkromného podnikateľa a nemá vedomosť o tom, že ide o invázyčný druh, RZ č. 6777/36/2021-18071/2021.

Odo dňa 21.05.2021 bonsaj *Negundo aceroides* na internetovej stránke <http://www.bonsajzilina.sk/> nebol viac v ponuke na predaj, RZ č. 6777/36/2021-18071/2021.

Dňa 28.05.2021, počas výkonu štátneho dozoru, Inšpekcia zaznamenala prítomnosť iba 1 kusu bonsaja *Negundo aceroides* v predajni Bonsaj centrum Žilina, ktorý mal rozbitý kvetináč.

Kontrolovaná osoba poskytla Inšpekcii počas celého výkonu štátneho dozoru súčinnosť a poskytla k nahliadnutiu kópie dokladov, RZ č. 18799/2021, ktoré zaslala Inšpekcii aj poštou, RZ č. 20676/2021:

1. Zmluva o komisionálnom predaji zo dňa 15.04.2018, kde komisionárom je kontrolovaná osoba a komitentom je Ing. Erik Tomko, Ružová dolina 609/12, Bratislava, IČO 11662760,
2. Príjemka na sklad (k 01.01.2021 sa od dodávateľa Ing. Tomka nachádza v predajni Bonsaj centrum Žilina okrem iných rastlín aj bonsaj *Negundo aceroides*).

Zistenia z miestnej ohliadky zo dňa 28.05.2021 sú zaznamenané v Zázname o zistených skutočnostiach, RZ č. 6777/36/2021-17681/2021, zo dňa 28.05.2021 (ďalej len „záznam o zistených skutočnostiach“). Do záznamu o zistených skutočnostiach kontrolovaná osoba Inšpekcii uviedla: „Konkrétny druh *Acer negundo* mám v ponuke ako komisionálnu rastlinu. Nie som teda jej priamym vlastníkom, iba sprostredkovávam starostlivosť a predaj. Rastlinu mám zhruba od roku 2018, pričom v čase keď som sa o ňu starala, nikdy nekvitla, bola vždy zasadená v keramickej miske a pravidelne prestrihávaná. Vek rastliny odhadujem medzi 10 – 15 rokov. Na kmeni je poškodenie po vylomení konára, ktoré bolo ošetrené proti zhnitiu. Pokiaľ mám vedomosť, pôvodne bola zakúpená v inom bonsai centre v ČR, ale túto skutočnosť treba preveriť u majiteľa.“

Inšpekcia skutočnosť uvedenú v zázname o zistených skutočnostiach preverila, a e-mailom zo dňa 02.06.2021 sa obrátila na komitenta Ing. Erika Tomka so žiadosťou o poskytnutie informácií týkajúcich sa bonsaja *Negundo aceroides*, RZ č. 6777/36/2021-19355/2021.

Ing. Tomko dňa 03.06.2021 zaslal Inšpekcii e-mail, RZ č. 6777/36/2021-19355/2021, v ktorom uvádza: „Výpoveď p. Jasenkovej je správna. Som bonsaista, bonsaje sú môj koníček. Bonsaje som nakupoval v rokoch 2004-2007, zozáčiatku v bonsajcentre v Nitre, ale väčšinou v bonsajcentrách v Čechách. Predmetný strom neviem kde som kúpil, isté je, že to boli moje začiatky, neskôr som sa zameral na kvalitatívne lepšie bonsaje. Od roku 2018-2019 mám zdravotné problémy, 2x operovaná chrbtica s nie dobrým výsledkom, zato sa doslova zbavujem bonsajov, lebo ich nevládam ošetrovať. Názov predmetného javora som nikdy nepočul, fi. Zelený domov mi pomáha s predajom.“

Na základe skutočnosti, že sa v predajni Bonsaj centrum Žilina nachádzal invázyčný druh dreviny – bonsaj *Negundo aceroides*, Inšpekcia dňa 28.05.2021 kontrolovanej osobe ústne oznámila rozhodnutie o zaistení invázyčných nepôvodných druhov v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z..

V zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 150/2019 Z. z. kontrolovaná osoba vydala Inšpekcii na základe ústneho rozhodnutia o zaistení invázných nepôvodných druhov 1 ks invázneho nepôvodného druhu *Negundo aceroides*, RZ č. 6777/36/2021-17653/2021 zo dňa 28.05.2021.

Inšpekcia dňa 28.05.2021 odovzdala Štátnej ochrane prírody Slovenskej republiky, Správe Národného parku Malá Fatra, Hrnčiarska 197, 013 03 Varín (ďalej len „správa NP Malá Fatra“) 1 ks invázneho nepôvodného druhu *Negundo aceroides*, ktorý zaistila na základe ústneho rozhodnutia kontrolovanej osobe, RZ č. 6777/36/2021-17655/2021 zo dňa 28.05.2021.

Správa NP Malá Fatra vystavila Inšpekcii potvrdenie č. NPMF/206-001/2021 zo dňa 28.05.2021 (RZ č. 18802/2021), v ktorom je uvedené: „Správa NP Malá Fatra týmto listom potvrdzuje, že obdržaná drevina (bonsaj) bol určený ako javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*), ktorý patrí medzi invázne druhy drevín podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 450/2019 Z. z.“.

Dňa 02.06.2021 bolo účastníkovi konania zaslané elektronicky, prostredníctvom ÚPVS, Rozhodnutie č. 6777/36/2021-19282/2021 (ďalej len „Rozhodnutie o zaistení“) zo dňa 02.06.2021, kde podľa ustanovení § 17 zákona č. 150/2019 Z. z., pre potreby konania o zhabaní rastliny invázneho nepôvodného druhu podľa ustanovenia § 18 zákona č. 150/2019 Z. z., zaisťuje 1 drevinu (bonsaj) druh javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*), ktorý je v zozname invázných nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky. Rozhodnutie o zaistení bolo účastníkovi konania doručené elektronicky, prostredníctvom ÚPVS, dňa 18.06.2021. Voči Rozhodnutiu o zaistení sa účastník konania v stanovenej lehote do 15 dní neodvolal.

Zistenia z výkonu štátneho dozoru sú uvedené v Protokole o vykonaní štátneho dozoru č. 36/006/21/ID-P, č. konania 6777/36/2021-19438/2021 (ďalej len „protokol“) zo dňa 04.06.2021.

Dňa 20.06.2021 bol protokol doručený elektronicky, prostredníctvom ÚPVS kontrolovanej osobe na oboznámenie sa, RZ č. 6777/36/2021-19746/2021 zo dňa 04.06.2021, pričom bola určená lehota 5 pracovných dní na vyjadrenie sa ku zisteniam štátneho dozoru. Ku zisteniam štátneho dozoru uvedeným v protokole sa kontrolovaná osoba nevyjadřila.

Dňa 01.07.2021 bolo kontrolovanej osobe doručené elektronicky, prostredníctvom ÚPVS Oznámenie o skončení štátneho dozoru, RZ č. 6777/36/2021-22049/2021 zo dňa 21.06.2021.

Dňa 14.07.2021 Inšpekcia oznámila účastníkovi konania začatie konania o zhabaní invázneho nepôvodného druhu č. 7796/36/2021-24403/2021 zo dňa 02.07.2021 podľa § 18 správneho poriadku, podľa § 18 zákona č. 150/2019 Z. z.. V súlade s § 33 ods. 1 a ods. 2 správneho poriadku dala Inšpekcia účastníkovi konania možnosť sa pred vydaním rozhodnutia oboznámiť s podkladmi pre vydanie rozhodnutia nahliadnutím do príslušného administratívneho spisu v lehote do 7 pracovných dní odo dňa doručenia oznámenia a v rovnakom čase mal účastník konania možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. predloženie ďalších dôkazových materiálov, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci. Účastník konania sa k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia v stanovenej lehote nevyjadřil.

Rozhodnutie o zhabaní, RZ č. 7796/36/2021-28088/2021 zo dňa 29.07.2021 bolo účastníkovi konania doručené elektronicky, prostredníctvom ÚPVS, dňa 14.08.2021. Voči rozhodnutiu o zhabaní sa účastník konania v stanovenej lehote do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o zhabaní neodvolal.

Inšpekcia oznámením č. 8278/36/2021-28235/2021 zo dňa 30.07.2021 oznámila účastníkovi konania podľa § 18 správneho poriadku začatie správneho konania o správnom delikte a podľa § 21 ods. 1 písm. a) zákona č. 150/2019 Z. z.. Inšpekcia nenariadila ústne pojednávanie podľa § 21 ods. 1 správneho poriadku, pretože disponuje dostatočným množstvom podkladov pre vydanie rozhodnutia. V súlade s § 33 ods. 1 a ods. 2 správneho poriadku dala Inšpekcia účastníkovi konania možnosť pred vydaním rozhodnutia oboznámiť sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia nahliadnutím do príslušného administratívneho spisu v lehote 10 dní odo dňa doručenia oznámenia, a v rovnakom čase mal účastník konania možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobom ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. predložiť ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci. Toto oznámenie bolo účastníkovi konania doručené elektronicky, prostredníctvom

ÚPVS dňa 15.08.2021. Účastník konania sa k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia v stanovenej lehote nevyjadril.

Zhodnotenie Inšpekcie:

V zozname invázných nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky vydaný nariadením vlády Slovenskej republiky č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky je uvedený aj javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*).

Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z. invázne nepôvodné druhy uvedené v zozname invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky, ktorý vydá vláda Slovenskej republiky nariadením, je zakázané priniesť na územie Slovenskej republiky, držať, rozmnožovať, prepravovať okrem ich prepravy v súvislosti s ich eradikáciou, uvádzať na trh, používať, vymieňať, nechať rozmnožovať, chovať, pestovať alebo uvoľniť do životného prostredia.

Drevina *Negundo aceroides* patrí svojimi vlastnosťami medzi invázne nepôvodné druhy rastlín, ktoré vyžadujú celospoločenský systematický a koordinovaný postup ich odstraňovania a prevencie ich šírenia. Je to drevina, ktorá tvorí množstvo semien, ktoré sú vetrom roznášané na veľké vzdialenosti. Má aj silnú koreňovú výmladnosť, ktorá umožňuje postupné šírenie druhu vytvorením nových jedincov z výhonkov koreňov v okolí pôvodného stromu. Je to drevina s hladkou sivohnedou kôrou, ktorá dosahuje výšku do 20 metrov, s rozložitou, pekne tvarovanou korunou.

Predávaný bonsaj *Negundo aceroides* bol ponúkaný na internetovej stránke <http://www.bonsajzilina.sk/> s popisom: vonkajší exterérový bonsaj, výška 45 cm, veľkosť misky 22*16 cm. Kontrolovaná osoba tiež uviedla, že predmetný bonsaj má asi od roku 2018, nikdy nekvitol, bol pravidelne prestrihávaný a zasadený v keramickej miske, vek rastliny odhaduje na 10 – 15 rokov. V ponuke na predaj mali iba 1 ks bonsaja *Negundo aceroides*, ktorý nepredali, pretože zo strany zákazníkov nebol záujem o túto rastlinu.

Ing. Tomko, ako pôvodný majiteľ bonsaja *Negundo aceroides*, nakupoval bonsaje v rokoch 2004 – 2007 v bonsajcentre v Nitre a v bonsajcentrách v Čechách. Bonsaj *Negundo aceroides* už nevie kde presne kúpil. Od roku 2018 – 2019 sa zo zdravotných dôvodov zbavuje bonsajov. Názov predmetného bonsaja Ing. Tomko nikdy nepočul.

Invázna drevina *Negundo aceroides* môže vo voľnej prírode narásť až do 20 metrov, tvorí množstvo semien a tiež aj výmladky v okolí pôvodného stromu. Rozmnožuje sa generatívne.

Bonsaj v obmedzených podmienkach misky týchto rozmerov nikdy nedosiahne. Taktiež pri pravidelnom prestrihávaní koruny nedokáže vytvoriť žiadne kvety. Nakoľko má bonsaj už cca 10 – 15 rokov, jeho výška je len cca 45 cm a obmedzuje ho keramická miska s rozmermi 22*16 cm. V keramickej miske neboli prítomné žiadne výmladky.

Inšpekcia pri ukladaní pokuty prihliadala aj na to, že kontrolovaná osoba počas výkonu štátneho dozoru poskytla Inšpekcii potrebnú súčinnosť, podala dôležité informácie a vysvetlenia pre výkon štátneho dozoru a tiež predložila Inšpekcii požadované písomnosti. Rovnako aj Ing. Tomko okamžite reagoval na zaslaný e-mail od Inšpekcie a poskytol požadované informácie o pôvode bonsaja *Negundo aceroides*.

Inšpekcia zohľadňuje aj to, že kontrolovaná osoba už dňa 21.05.2021 (prvotný termín na vykonanie štátneho dozoru), po telefonickom rozhovore s Inšpekciou, stiahla z internetovej stránky <http://www.bonsajzilina.sk/> ponuku na predaj bonsaja *Negundo aceroides*.

Za protiprávne konanie právnickej osoby Inšpekcia uloží podľa § 21 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. pokutu vo výške od 500 eur do 75 000 eur. Inšpekcia zhodnotila všetky dôkazy zistené počas výkonu štátneho dozoru ako aj závažnosť a rozsah protiprávneho konania a okolností, ktoré viedli k protiprávnemu konaniu a zohľadnila ich vo výške pokuty. Pokuta ukladaná týmto rozhodnutím je na dolnej hranici rozpätia pokút, ktoré má Inšpekcia povinnosť uložiť. Výška pokuty ukladanej vo výroku tohto rozhodnutia zodpovedá závažnosti a rozsahu protiprávneho konania.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov možno podať na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti, Jeséniova 17, 831 01 Bratislava odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia účastníkovi konania. Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť, jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom.

Bc. Ing. Vladimír Poljak
riaditeľ

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00156906

Doručuje sa

Zelený domov s.r.o., Nanterská 1680/15, 01008 Žilina, Slovenská republika

Na vedomie

(po nadobudnutí právoplatnosti)

1. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny, Odbor štátnej správy ochrany prírody, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
2. Environmentálny fond, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
3. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Tajovského 28B, 97401 Banská Bystrica, Slovenská republika